

نایا شه یتان کافره یان نا؟!

وهرگیټران: زریان سه رچناری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، وأشهد ألا إله إلا الله ولي الصالحين، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله النبي الأمين، اللهم حبب إلينا الإيمان وزينه في قلوبنا، وكره إلينا الكفر والفسوق والعصيان، واجعلنا من الراشدين، وبعد:

ئەم لِيَكُولِيْنَهُ وَهِيَه دەر باره‌ی (شهیتان)ی نه‌فره‌تییه، خوا په‌نای هه‌موولایه‌کمان بدات لی، نه‌مویست هیچ بنووسم دەر باره‌ی تا ئه‌و کاته‌ی که‌سیکم بینی پرسیاری له یه‌کیک له زانایان کرد و وتی: (ئایا شهیتان کافره؟ ئه‌ی ئایا شهیتان به‌خوای نه‌وتوو: [فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ].

واته: ده‌سا سویند به‌دهسته‌لاتی تو، سه‌رله‌به‌ریان گومرا ده‌که‌م.

ئایا ئەمه‌ به‌لگه‌یه‌ک نییه‌ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی شهیتان برۆای به‌بوونی خوا هه‌یه؟ وه‌ له‌ وتی ئه‌و به‌ریزه‌وه‌ ئه‌وه‌م بو‌روون بو‌وه‌وه‌ که‌ یه‌کیک له‌ بانگ‌خوازان وتویه‌تی: شهیتان کافر نییه‌ و هه‌ندیک که‌سیش به‌رپه‌رچیان داوه‌ته‌وه‌.

به‌راستی له‌ لیکولینه‌وه‌ی زانستییدا دەر باره‌ی وته‌یه‌ک، وا پیویست ده‌کات که‌ لیکوله‌ره‌وه‌که‌ ته‌ماشای ئه‌و که‌سه‌ نه‌کات که‌وته‌که‌ی وتوو، به‌لکو پیویسته‌ته‌نیا وته‌که‌ی بخاته‌ ژیر لیکولینه‌وه‌ و خویندنه‌وه‌ی بو‌بکات، تا به‌یارمه‌تی خوا ده‌گاته‌ ئه‌نجام و راستی بو‌روون ده‌بیته‌وه‌، بو‌یه‌ وتراوه‌: (الْحَقُّ لَا يُعْرَفُ بِالرِّجَالِ، فَإِذَا عُرِفَ الْحَقُّ عُرِفَ أَهْلُهُ).

واته: راستی به‌که‌سه‌کاندا نانسریته‌وه‌، به‌لکو کاتیک راستی ناسرا، دواتر خاوه‌ن‌راستییه‌کان ده‌ناسرین.

پاشان سه‌رجه‌م به‌لگه‌کان کۆده‌کاته‌وه‌ له‌و باره‌یه‌وه‌، به‌شیوه‌یه‌ک بتوانیت هه‌موو لایه‌نه‌کانی ئه‌و باسه‌ ببینیت.

سه‌ره‌تا به‌ پشتیووانی خوا ده‌لیم:

له‌وانه‌یه‌ ئه‌و که‌سه‌ی که‌ وتویه‌تی شهیتان کافر نییه‌ ته‌نیا له‌به‌ر ئه‌وه‌ وتییتی چونکه‌ شهیتان سویندی به‌ ده‌سه‌لاتی خوا خوار دووه‌، وه‌ک له‌ قورئاندا بۆمان

گی‌ردراوه‌ته‌وه‌ وتویه‌تی: [قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٤﴾] (سورة ص).

واته : دهسا سویند به دسته لاتی تو، سه رله به ریان گومرا ده که م.

ئیترا وا بزانیته چونکه شهیتان بروای به بوونی خوا ههیه ئیترا کافر نییه! بوویه له م پروانگه یه وه پیی وا بووه ده بیته سه رجه م نه و ئایه تانه ی تر که شهیتان به کافر ناوده بن، هه مووی وا لیک بدهینه وه که مه به ست پیی سه ریچییه نه ک کافر بوون!

به لام به خویندنه وه و به دوادا چوونی ئایه ته کانی قورئان نه مه ی لای خواره وه مان بو دهرده که ویت:

کافر بوونی (شهیتان یان ئینسان) به ته نیا مانای ئینکاری کردنی بوونی خوا ناگه یه نیته، به لکو ئینکاری کردنی بوونی خوا ته نیا جوړیکه له جوړه کانی کافر بوون، به به لگه ی نه وه ی خوا دهر باره ی یه ک کومه ل له بیباوه ران فه رموویه تی: [وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾] (الجاثية).

واته: هه روا وتیان: بیجگه له ژینی دنیا مان چیترنییه. هه ر ده مرین و ده ژینه وه و هه ر سرووشت ده مان مرینی. هیچ شتی له مه ش نازانن؛ هه ر له خووه گومان ده بن.

ئه م که سانه له بهر نه وه بیباوه رن چونکه به ته واوه تی ئینکاری بوونی خوا ده که ن و ده لین ته نیا سرووشت به دیهیناون و ده یان ژینیته و هه ر نه ویشه له ناویان ده بات!

که واته کافر بوون ته نیا ئینکاری کردنی بوونی خوا نییه، نه گه ر و ابیت نه ی چوون نه م ئایه تانه لیک بدهینه وه که خوا دهر باره ی کافر ده کان ده فه رموویته: [وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾] (الزخرف).

واته: نه گه ر له خویمان بپرسی، کی نه وانی وه دی هینا، ئیژن: خودا. ده ی چوون له هه ق کلاده بن؟

وه ده فه رموویته: [وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٩١﴾] (الزخرف).

واته: نه گه ر تو له وانه پرسى: کی عاسمانان و زه مینی وه دی هینا؟ ئیژن: بی شک خودای خاوه ن دسته لاتی زانا درووستی کردوون.

وه دهفه رموویت: [وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ] (العنكبوت).

واته: ئەگەر تو له مانه پرسى: كى عاسمانان و زه مینى وهدى هینا و خور و هه یقى دهسته مو کرد؟ بى گومان ده بیژن: خودا. ده سا چلون [له ریگه ی هه ق] كلا ده کرین؟

وه دهفه رموویت: [وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ] (العنكبوت).

واته: ئەگەر له مانه پرسى: كییه وا له و چه وایه وه بارانه داده بارینى و هه ر به و ناوه زهوى زیندوو ده کاته وه پاش مردنى؟ بى گومان ده بیژن: خودا. شوکرانه بو خودا. به لام زور به ی ئەوانه ده وانه ناگه ن.

به به لگه ی ئەو ئایه تانه ی سه ره وه ئەو بیبا وه رانه ی خوا باسیان ده کات و به کافر ناویانده بات، خو دانیان ناوه به بوونی خوا دا وه هه روه ها دانیان ناوه به وه دا که خوا دروو ستی کردون، وه هه ر خوا به دیهینه ری ئاسمانه کان و زهویه و خور و مانگی دابین کردوو، وه هه ر ئەو خوا یه یه که باران ده بارینیت و زهوى ده بوژینیت وه، له گه ل ئەوه شدا ئەو دان پیدانانیه یان سوودى پی نه گه یانندن و هه ر دژایه تی پیغه مبه رانیان ده کرد و هه ر به و شیوه یه مانه وه که دژایه تی ریگه ی راستی خوا بکه ن و به ره په رچی بده نه وه.

که واته هه چهنده شهیتان سویندی خواردوه به خوا، به خویندنه وه و به دواداچوون، نه مهی خواره وه مان بو دهرده که ویت:

زوربهی ئوممه ته کافره کان که قورئان به کافر ناوی بردوون، سویندیان خواردوه به الله، له گه لئه وشدا ئه و سویند خواردنه یان سوودی پی نه گه یاندوون و به کافری ماونه ته وه، خوا دهرمه مویت: [وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لِّيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾] (الأنعام).

واته: به سویندوه رهش بوونه وه که به خوا هه تاکه نیشانه یه کیان له خوا وه بو بیته خواری، بر وا دینن. بووش نیشانان هه لای خودان؛ کوو دهران؟ [من دهرانم] ئه گه نیشانه شیان بو بی، باوه ر ناکه ن.

وه دهرمه مویت: [وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾] (النحل)

واته: به سویندوه رهش بوونه وه، که: وه خودا، خودا که سیکی که دهرمی، تازه زیندووی ناکاته وه. هه به لینی خودا بیدا، هه دیته جی؛ به لام زوربهی ئه و مه ردمه ده وه ناگه ن.

وه دهرمه مویت: [وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾] (فاطر).

واته: به توندی سویندیان ده خواردن، که: به خوا سویندکه مان، ئه گه ر ئیمه ترسینه ریک له خوا وه بیته لامان، پتر له هه کومه لی تر ریگه ی خودا ده گرینه به ر. که چی وه ختی ترسینه ریک هاته لایان، فره تر له خوا دووره و که فتن.

وه دهرمه مویت: [قَالُوا اتَّقُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّنَنَّ لَهُمْ وَاَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿٤٩﴾] (النمل).

واته: وتیان: ئیوه سویند بخون، ئیمه ئه مشه و خوی و مال و مندالیشی له ناو ده به یان؛ به خوینگرانیشی ئیژین: که ئه و خیزانه کوژراون، ئیمه ئاگامان لی نه بووه و راستیش ده که یان.

سهیری ئەو گومراییه گه ورهییه یان بکه که تیئی که وتوون، سویند دهخون به خوا که کاتی شهو پیغه مبه ره که یان و مالومندالی له ناوبه رن، ههروهک چون شهیتان سویندی خوارد به دهسه لاتی خوا که سهر له نه وهی ئادهم بشیوینیت، جا ئایا ئەو سویند خواردنه یان به خوا هیچ سوودیکی پیگه یاندن؟! (ئایا له کافر بوونه وه کردنی به ئیماندار؟).

ههروهها له قورئاندا باسی ئەو که سانه شمان بو کراوه که له ناخی خویاندا راستییان زانیوه له گه ل ئه وه شدا خۆبه زلزانین وای ئیکردوون که به رپه رچی ئەو راستییه ی ناو ناخی خویان بدنه وه:

خوا ده فهرموویت: [وَحٰدُوْا بِهَا وَاَسْتَيْقِنَتْهَا اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٤﴾] (النمل).

واته: هه رچهند له دلی خویاندا هه موویان به راست ده زانی، خۆبه زلزانی و ناهه قی، بوونه هوی حاشا کردنیان. جا بروانه پاشه رپوژی به ده ره کان به کوی گه یشته.

ئایا ئەو زانینه ی ناو دل و ده روونیان هیچ سوودیکی هه بووه، که سه ره رای ئەوهش له بهر خۆبه زلزانینیان به رپه رچی ئایه ته کانی خویان داوه ته وه؟!

وه ئەوه مان بو ده رده که ویت که چهند کۆمه ئیک له بیباوه ران داوای سزا و ناره حه تییان کردووه له خوا:

خوا ده فهرموویت: [وَإِذْ قَالُوا اَللّٰهُمَّ اِن كَانَتْ هٰذٰهُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِّنَ السَّمَآءِ اَوْ اَنْتِنَا بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٣٣﴾] (الأنفال).

واته: ئەو ساش وتیان: ئەی خودایه! ئەگه ر به راستییه و له لایه ن تۆوه هاتووه، له هه واوه وه بهر ته وه ن بارانمان ده، یان ئازاریکی به ژانمان بو بنیره.

ئایا ئەو داواکارییه یان له خوا بوته هوی ئەوهی که کافر نه بن و به موسلمان بژمیردرین؟!

وه دهبینین کومه لیک له بیباوه‌ران هوی شیرک و گومرایی خویمان ده‌خسته سهر ویستی خوا:

خو ده‌فهرموویت: [سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِيغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْتُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾] (الأنعام).

واته: ئەو که‌سانه‌ی شه‌ریک بو خودا ده‌ناسن، ئیژن: خودا مه‌یلی لی با، ئیمه و باب و باپیرانمان، بت په‌رستیمان نه‌ده‌کرد؛ هیچ شتیشمان له خویمان حه‌رام نه‌ده‌کرد. ئەوی به‌رله‌وانیش هه‌بوون، هه‌ر بر‌وایان به‌ پیغه‌مبه‌ران نه‌هینا، تا ئەو کاته‌ی که‌ جه‌زه‌به‌ی ئیمه‌یان چه‌شت. بیژه: ئە‌گه‌ر له زانین شتی‌ک شک ده‌به‌ن، بویمان ده‌رخه‌ن! به‌لام ئیوه هه‌ر وه‌شوین گومان ده‌که‌ون و هه‌ر له‌خووه‌ قسه‌ ده‌که‌ن* بیژه: به‌لگه‌ی به‌قه‌وه‌ت هه‌ر هی خودایه؛ ئە‌گه‌ر بو خووی مه‌یلی لی با هه‌مووتانی ده‌خسته سهر راسته‌رییه.

ئایا دانانیان به‌ بوونی خودا و به‌ ویستی خوا بووه‌ هوی لادانی شیرک و گومرایی له‌سه‌ریان؟! خو ئەوان خراپه‌کانی خویمان ده‌گه‌راندوه‌ بو (مشیتة الله وقدره) واتا ویست و توانای خوا، که‌ خوا به‌راستی داناوه و له‌ کو‌تایی ئایه‌ته‌که‌دا فه‌رموویه‌تی: [فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْتُكُمْ أَجْمَعِينَ] ته‌نیا ره‌خنه‌ی له‌وه‌دا لیگرتوون که‌ پاکانه‌ی شیرک و گومراییه‌که‌ی خوینیان داوه‌ته‌ پال قه‌ده‌ر و ویستی خوا، ئایا دانانیان به‌و راستیانه‌دا هیچ سوودیکی پیگه‌یاندون!؟

وه دهبینین ژماره‌یه‌ک له‌ ئایه‌ته‌کانی قورئان باسی ده‌وری ئیبلیس و شه‌یتان ده‌که‌ن که‌ چو‌ن هانی خه‌لک ده‌ده‌ن بو کوفر و گومرایی و لادان و کوفریان له‌لا ده‌رازینه‌وه:

خو ده‌فهرموویت: [تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَرِئَنًا لَهُمْ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَهُمْ وَليَهُم الْيَوْمَ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾] (النحل)

واته: سویند به‌ خودا، به‌ر له‌ توش پیغه‌مبه‌رانمان بو سهر گه‌لان به‌ری کردن. شه‌یتان کرده‌وه‌کانیانی بو خه‌ملاندن؛ که‌وا ئە‌م‌پروش دوستی نزیکه‌ی ئە‌مانه، هه‌ر شه‌یتانه و به‌شیان ئازاری به‌ژانه.

وه دهفه رموييت: [أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيْطَانَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَّضِعُهمُ آزًا ﴿٨٣﴾] (مريم)
 واته: تو نه تزانی ئیمه شه یاتینیہ کانمان ناردوته سهر خوانه ناسان ختو وکه و
 هانه یان ددهن؟

وه دهفه رموييت : [وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَّيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ
 الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾] (العنكبوت).
 واته: هوژی عاد و سه موودیشمان ههر به قر دان؛ که له شوینه وارده کانیان ئه مه تان
 بو دهرکه وتووه. شهیتان کاره کانیا نی جوان نیشان دان و ریی لی گرتن، دهشیان
 زانی [ههق له ناههق هه لاویرن].

وه دهفه رموييت: [وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أُولَئِكَ
 الشَّيْطَانُ يَدْعُوهمُ إِلَى الْعَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾] (لقمان).
 واته: ئه گهر به وانه بوتری: ئه وی خودا ناردییه خواری ئیوه پهیره وی لی بکه ن؛
 ئیژن: ئیمه ههر پهیره وی ئه و شتانه یین که باوانمانی له سهر بوون. با شهیتانیش
 بانگیان بکا بو سهر نازاری به ئاگر.

وه دهفه رموييت : [أَسْحَدَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
 هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾] (المجادلة ١٩).

واته: شهیتان له سه ریان زال بووه و یادی خودای له بیر بردوون؛ ئه وان
 کومه له ی شهیتانن. باش بزنان که ههر کومه له که ی شهیتان زیانبارن.

وه دهفه رموييت: [كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي
 أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾] فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾] (الحشر)

واته: وه کوو شهیتان، کاتی به بنیاده می وت: خوا مه ناسه؛ وهختی له خودا
 ته کییه وه، وتی: لیم نزیک مه به وه، من له و خودایه ده ترسم پهروه ری نی گش

دنیا به *سه رته نجامی هه ردووکیان هه ر ئه وهیه که تاهه تایه، له ئاگردا ده میننه وه. سزای ناهه قان ئه مهیه.

وه ده فه رموویت: [أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَكًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾]

(النساء).

واته: ئه دی ئه وانته نه دیوه، وا خویان هه له خستوته وه، به و قورعانه ی بو تو هاتوته خواره وه و به و کتیبه ش که بهر له تو ناردراره، بره وه کهن؛ ده شیانه وی کیشه یان بهر نه لای ملهور؛ فهرمانیشیان پیدراره: حاشای لیکه ن. دیاره شهیتان وای گه ره که به یه کجاری له ریگه یان هه له بکا.

وه ده فه رموویت: [تَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾] (النور).

واته: ئه ی گه لی خاوه ن باوه ران! مه ده نه سه ر شوپی شهیتان. هه ر که سی گاف له جی گافی شهیتان دانی، با بزانی شهیتان هه ر فه رمان به کاری ناشیرین و کریت ده دا. ئه گه ر چاکه و به زه یی خوداو له سه ر نه با، هه یچ که سیکتان هه رگیز پاک نه ده بو نه وه؛ به لام خودا - له هه ر که سیکی هه ز بکا - گه ماری له سه ر لاده با و خودا بیسه ر و زانایه.

وه ده فه رموویت: [يَبْنَءُ آدَمَ لَا يَفْنَى كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ تَهُمَا إِنَّهُ يَرَئِكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطَانَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾] (الأعراف).

واته: ئه ی فره نه ده کانی ئاده م! شهیتان نه تانخه له تینی، هه ر وه ک باوک و دایکتانی له به هه شت به ده رکردن دا و جل و بهرگی لی دارنن تا شه رمی خویانیان پینان نیشان بدا. شهیتان و دهسته و بهسته که ی له لایه که وه ده تانبینن که ئیوه ئه وان نابینن. ئیمه شایه تینیبه کانمان کردوته دوستی ئه وانیه ی برویان به خودا نییه.

ئەگەر شەیتان رازی بێت بە کوفر و فەرمان بکات بە خەڵک کە کافرین و بپرازینیتەوه بۆیان و ببیتە سەرکردەیان، ئایا کەواتە هەر شەیتان سەرکردە و پیشەوای فیرعەون و هامان و ئەبوجەهل و سەرجهم بپیاوهران نییە بە دریزایی میژوو؟ ئایا دەگونجیت شوینکە وتوووەکانی کافرین و سەرکردە و پیشەواکەیان کە خەڵەتاندونی و گومرای کردوون خۆی کافرنبیت کە شەیتانە؟! ئایا دەگونجیت (حزب الشیطان) کافرنبیت بە لام شەیتان خۆی کافرنبیت؟!

تەنانەت کار گەشتۆتە ئەوێ کە شەیتان وای لە خەڵک کردوووە کە خۆی بپەرستن و رازیه بهوو بانگەشە بۆ دەکات:

خوادەفرموویت: [الْمُ أَعَهْدَ إِلَيْكُمْ يَبْنِيءَ آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾] (یس).

واتە: ئاخر ئەو تۆرەمە ی ئادەم! من لە پیشدا پەیمانم دەگەل نەبەستن کە شەیتانی نەپەرستن؟ ئەو ئاشکرا دوژمنتانە.

کەواتە هەرکەسێک گوێرایەلی شەیتان بکات و هەرشتیکی تر جگە لە اللە بپەرستیت ئەو وەک ئەو وایە کە شەیتانی پەرستبیت! هەر بۆیە خواش فرموویەتی [أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ] واتە: ئاخر ئەو تۆرەمە ی ئادەم! من لە پیشدا پەیمانم دەگەل نەبەستن کە شەیتانی نەپەرستن؟ ئەو ئاشکرا دوژمنتانە.

کەواتە هەرکەسێک گوێرایەلی شەیتان بکات و هەرشتیکی تر جگە لە اللە بپەرستیت ئەو وەک ئەو وایە کە شەیتانی پەرستبیت! هەر بۆیە خوا گەرەش فرموویەتی ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ لەگەل ئەو شدا گومراکان مەبەستیان نەبوووە کە شەیتان بپەرستن، بە لکو تەنھا بە گوێرایەل کردنی دەیکەنە پەرستراوی خۆیان بەبێ ئەوێ هەستی پێبکەن.

ئێتر ئەگەر شەیتان پەرستنی خۆی بپرازینیتەوه بۆ هەندیک لە خەڵک و تەنانەت خۆیان ناوبنن "عَبْدَةُ الشَّيْطَانِ" واتە شەیتان پەرستەکان، ئایا ئەو خەڵکە کافرین و شەیتان خۆی ئیماندارە؟! لە دواي ئەوێ کە خۆیشی بەو پەرستتە رازیه؟!!

چهندين نايه تمان ههيه كه به پاشكاوى ئيبليس و شهيتانه كان به كافر ناوبردوو:

خوا دهفه رموويت: [وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾] (البقرة).

واته: فهريمانمان به فريشتان دا، كړنوش له بهر ئادهم بهرن. غهیرهز ئيبليس هه موويان سوژدهيان بو برد؛ نهو كه خووى به زلتر دهزاني، سوژدهي نه برد و سپله بوو.

وه دهفه رموويت: [وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ ﴿١٠٢﴾] (البقرة).

واته: سولهيمان خوانه ناس نه بوو؛ شايه تيني خوانه ناس بوون؛ خهلكيان فيره جادوو ده كرد.

وه دهفه رموويت: [...وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٣٧﴾] (الإسراء).

واته: شهيتانيش بو پهروه رندهي، بي ئه مهگ و سپله ده رچوو.

ئايا له دواي شكاندني فهريمانى خوا و خوبه زلزاني و خوبه زلزاني بهراني بهراني خوا، ئايا يهك زهري ئيمان له ناخيدا ماوه؟!

ژماره يهك له نايه ته كان باسى نه وه دهكهن كه شهيتان به هه تاهه تايي له ئاگرى دوزوخدا ده مينيتته وه.

وهكو زانراوه له بيروباوه رى ئه هلى سوننه دا مانه وهى هه تاهه تايي له دوزخدا ته نيا بو نهو كافرانه يه كه كوفرى هه ره گه وره يان نه جامداوه واتا (الكفر الأكبر).

خوا دهفه رموويت: [كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ

اللَّهِ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾] (الحشر)

واته: وهكوو شهيتان، كاتى به بنيادهمى وت: خوا مه ناسه؛ وهختى له خودا ته كيه وه، وتى: ليم نزيك مه به وه، من لهو خودايه ده ترسم پهروه رينى گش دنيايه *

سه‌رئه‌نجامی هه‌ردووکیان هه‌ر ئه‌وه‌یه که تاهه‌تایه، له ئاگردا ده‌میننه‌وه. سزای ناهه‌قان ئه‌مه‌یه.

وه ده‌فه‌رموویت: [وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ ووَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۲۲﴾] (إبراهيم).

واته: له پاش کارله‌کارترازان، شه‌یتان ده‌لی: خوا به‌لینی راستی پیدان، منیش به‌لینی خۆم پیدان؛ به‌لام درۆم ده‌گه‌ل کردن. هیچ زۆریکیشم به‌سه‌رتانه‌وه نه‌بوو؛ غه‌یره‌ز ئه‌وه گازیم کردن، ئیوه به‌ده‌نگمه‌وه هاتن. ئیوه سه‌رکۆنه‌ی من مه‌که‌ن، سه‌ره‌نشتی خۆتان بکه‌ن؛ ناشتوانم ده‌فریاتان بيم؛ هه‌ر وه‌ک ئیوه ناتوانن به‌فریام بگه‌ن. له‌مه‌ش که له پیشوودا منتان به‌شهریکی خوا زانی، حاشام هه‌یه. بیگومانه ئه‌وانه‌ی ناهه‌قیکارن، ئازاری به‌ژانیان ده‌بی.

وه ده‌فه‌رموویت: [وَقِيلَ لَهُمْ أَنْ مَّا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۱۲۳﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَبْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصُرُونَ ﴿۱۲۴﴾ فَكَبَّوْا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿۱۲۵﴾ وَجُنُودِ إبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿۱۲۶﴾] (الشعراء).

واته: [که ئه‌و رۆژه] پینان ئیژن: له کوین ئه‌وی ده‌وپه‌رستن * له‌غه‌یره‌ز خوا؟ ئاخۆ ئه‌و دینه‌هاناتان، یان ئه‌وان هانا ده‌خوازن؟ * سا ده‌مه‌وپوو ئه‌وانیش و گومراکانیش ده‌وی ده‌خرین * له‌شکره‌کانی شه‌یتانیش - به‌تیکراییی.

ئه‌وه‌تا خۆی و شوینکه‌وتوانی به‌هه‌تاهه‌تایی له ئاگری دۆزه‌خدا ده‌میننه‌وه، ئایا هه‌ر ئه‌و ئیبلیسه‌نه‌بۆته سه‌رمه‌شق و سه‌رکرده‌ی حیزبه‌که‌یان؟!

چاو پيداخشانىكى خيرا:

وه ئه گهر بگه ريننه وه بو پهرتووكه به نرخه كاني فهرمووده ي پيغه مبهري خوا □ نه وا به لگه ي زور زورمان بهر چاوده كه ويته دهر باره ي راستي ئه م مه سه له يه ، به لام ته نيا له بهر نه وه ي ليكولينه وه كه مان زور دريژه نه كيشيت و زور دورنه كه وينه وه له مه به سته كه مان ، ته نيا نه وه نده به سه كه بزانيت كافر ه كاني شاري مه ككه ش به دهوري كه عبدا ده سورانه وه و خوا په رستييان ده كر (به و شيوه لاروخواره ي كه خويان مه به ستيان بو) وه له په يماني حوده ي بيده داوايان كرد له پيغه مبهري □ كه له سه ره تاي ريكه وتن نامه كه دا بنوسيت (بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ).

وه "وله يدي كوري موغيره" هه ر چه نده باوه ري به قورئانيش نه بوو به لام دهر باره ي قورئان ده يوت: (إن له لحلاوة ، وإن عليه لطلاوة ، وإن أعلاه لمثمر ، وإن أسفله لمغدق ، وما هذا بقول بشر)^(١).

واته: به راستي تام و چيژ و شيرينييه كي تايبه تي هه يه ، سه روخواري به روبوم و تام و چيژه ، وه ئه مه هه رگيز قسه ي مروف نييه) كه چي هه ر به ره نگاري په يامي پيغه مبهره كه يان ده كرد □ ئايا نه و دانپيدانان ه يان ه يچ سووديكي پيغه ياندين؟!

وه "ئه بو تاليب" ي مامي پيغه مبهري □ ده يوت ^(٢)

وَلَقَدْ عَلِمْتُ بِأَنَّ دِينَ مُحَمَّدٍ * مِنْ خَيْرِ أَدْيَانِ الْبَرِيَّةِ دِينَا

ديني موحه مه د باشترين دينه * كه س نه يبينيوه چاكر له و دينه

ئايا نه و زانينه ي له بازنه ي كوهر دهر يهينا و بيخاته ناو بازنه ي ئيمان ه وه؟ وه ك ده زانين "ئه بو تاليب" به بيباوه ري سه ري نايه وه و پيغه مبهري □ دل ته نگ بوو به مردني مامي له سه ر بيباوه ري ، ئايا وا نه بوو؟!

وه جوله كه كان ته نانه ت پيش هاتني پيغه مبهري □ ده يانزاني كه نه و پيغه مبهري □ به راست ره وانه ده كريت و به گويره ي نه و پيئاسه يه ي كه له په رتووكه كانياندا

١ ذكره ابن عبد البر في الاستيعاب بغير إسناد ورواه البيهقي في الشعب من حديث ابن عباس بسند جيد إلا أنه قال "الوليد بن المغيرة" بدل "خالد بن عقبة" وكذا ذكره ابن إسحاق في السيرة بنحوه.

٢ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي دَلَائِلِ النُّبُوَّةِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحَاكِمِ بِسَنَدِهِ.

هاتبوو زور به باشی ده یانناسی وهک خوا ده فەر موویت: [الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ، كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ] (البقرة).
 واته: ئەهلی کتیب - وهک کورانی خو دهناسن - ئەم پیغه مبه ره دهناسن.
 دسه یکشیان هەر چند دهران هه ق چیه، ده یشارنه وه .

که چی ئەو زانیاریانه یان دهشارده وه، ئایا ته نیا به زانیی ئەو راستیه
 سوودی پیگه یاندن له لایه نی بیروباوهره وه؟!

ههروه ها (أَبُو يَاسِرٍ كَوْرِي أَخْطَبُ) به (حِيَّي كَوْرِي أَخْطَبُ) ی برای وت: (أَهُو
 هُو؟) ئاه وه پیغه مبه ره □؟
 وتی به لئ ئە وه، جا چی بریار ده دهیت؟
 وتی: (عَدَاوَتُهُ وَاللَّهِ مَا بَقِيَتْ) (۳) سویند به الله هه تا کوو ماوم دژایه تی ده که م.

جا ئایا ئەو دانانه ی به پیغه مبه رایه تی پیغه مبه ردا □ سوودی پیگه یاند؟!
 جار یکیان برادر ییک بو ی گێرامه وه که خو ی زیندانووانه، وتی زیندانییه ک حوکی
 له سیداره دانی ده رچو بوو منیش بو دل نیایی، له درزی ده رگاکه وه جار جار ییک
 سه یرم ده کرد، که چی بینیم زیندانییه که سه ری به رز ده کرده وه بو سه ره وه و تفی
 ده کرد له ئاسمان و له گه ل خوادا ده دوا و ده یوت: تاوانی تو بوو که منت والی کرد؟!
 جا ئایا ئەو دانپیدانه ی به بوونی خوادا و بانگ کردن و قسه کردن له گه لیدا، له دوا ی
 ئەو سه رکه شی و که لله ره قی و گومراییه ی هیچ سوودیکی هه یه بو ی؟! که ته نانه ت
 تا کوو دوا ین ساته کانی ژیانیشی هه ره سه ر گومرایی خو ی بو وه؟ ئایا ئە وه
 شه یتان هانی نه دا وه ئەو کرده وه یه ی لا جوان و پازا وه بکات بو ئە وه ی به
 بیباوهری بمینیتته وه؟!

۳ أخرجه ابن إسحاق في السيرة .

لهو به لگانهى سهره و نه مانه مان بو روون ده بیته وه:

۱- زانیین و داننان به بوونی خوا و سویند خواردن به خوا له لایه ن شهیتانه وه نابیته هوی باوه ربوونی، نه گهر واییت ده بیته بلین ههرکه سیکی تریش وای کرد که واته کافر نییه.

۲- کافر بوون چه ندین جووری ههیه، ئینکاری کردنی بوونی خوا ته نیا جووریکه له جووره کانی.

۳- ئیمان هیان ته نیا به داننان به بوونی خوا دا نایه ته دی، به لکوو ده بیته له گه ل داننان به بوونی خوا دا گویرایه لی و پابه ندبوون به بهرنامه که یه وه و ملکه چی دهر برین بو و دان پیانانی به زمان و ههستان به فهرمانه کانی خوا به نه ندنامه کانی له ش، نه مانه ش زاناکانمان له باسی ئیمان و یه کخوایه رستیدا روونیان کردو ته وه نه گهر چه زکرد بگه ریره وه بو.

۴- له ته وای نه م لیکو لینه وه یه دا نه وه مان بو روون ده بیته وه که زانایانمان له ته فسیرکاران و جگه له وانیش ته نانه ت یه ک زانای راسته قینه مان نه بینیه وه نه وه نابه جییه بلیت، که گوایه شهیتان ئیمانداره، ته نیا له که سانیکی گومرا و لادهر له بیروباوه ری راسته قینه مان بیستوه وه ک نه وانیه باوه ریان به (الحلول والاتحاد) ههیه و له گومراییه کی ئاشکرادان. "وته ی بی بنه مای نه وانیش نابیته به لگه".

برای به ریز خوشکی ئازیز! له دواى نه وه ی ئاشنابوویت به و به لگانه چه ند شتیک ههیه که پیوسته تیبینی بکهیت:

له م روژگاره ماندا ده بینین دژایه تی زوریک له بنه ما و راستیه کانی دینه که مان ده کریت، به داخه وه زورجار له لایه ن هه ندیک له بانگخوازانه وه، ئیتر خویمان بزائن یان نا؟ وه کوو:

۱- ده بیستین کابرایه ک که به ناوی ئیسلامه وه ده دویت ده لیت: (أن آدم لیس أول البشر) ئاده م پیغه مبه ر □ یه که م مروّف نییه، که خوا درووستی کردوه، نه م وته یه شی پیچه وانیه قورئان و فه رموده ی راست و کوپای سه رجه م موسلمانانه له زانایان و جگه له وانیش، ته نانه ت پیچه وانیه کوپای سه رجه م گروپ و تا قمه کانی ناو بازنه ی ئیسلامه، بگره پیچه وانیه بیروپای گا ور و جوله که کانیشه چونکه له کتیه کانیا ندا نه وه راستیه باس کرا وه.

٢- دهبيستين كاكي بانگخواز دهلييت: (الشيطان ليس بكافر) شهيتان كافر نييه! جا وهكو پرونمان كردهوه ئهم وتهيه پيچهوانهه قورئان و فهرموودهه راست و كوڤاي سه رجه مومسلمانانه له زانايان و جگه له وانيش، ته نانهت گاور و جوله كه كانيش دانيان ناوه به م راستيه دا.

٣- وه دهبيستين بانگخوازيك دهلييت: (أن عذاب القبر ونعيمه ليس ثابتا) سزا و خوشي ناوگوڤ راست نييه و سه لميتر او نييه، له كاتيكا كه له و بايه ره وه "شهش سه د" گيترانه وه مان ههيه له پيغه مبه ره وه □، گيترانه وه كان هينده زورن له علمي حه ديسدا پي دهوتريت: (التواتر المعنوي).

٤- وه كه سي وايان ههيه دهلييت: (أن الحجاب لا يلزم فيه تغطية شعر الرأس، لأن هذه ضروره عصر الرسالة لشدة الحر) داپوشيني سه ر له لايه ني ئافره ته وه ئه وه ناگه يه نييت كه مووي سه ري هه موو بشاريتته وه، چونكه ئه وسه رده مه ته نيا له به ر كه رما به پيويستيان زانيوه، ئه و ئايه ته ي خواي له بيرنييه كه ده فه رمووييت: [...وَلْيَضْرِبَنَّ بِحُمْرِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ... (النور)]

واته: با سه رپوشه كانيان جوان بدن به سه ر گه ردن و مل و به رو كياندا.

وه ته نانهت له زماني عه ره بيدا وشه ي (الخمير) به شتيك دهوتريت كه داپوشه ربيت، وه كه و ترا (خمر الشبي) واته داپوشى، هه ربويه به عاره ق و مه ي دهوتريت (الخمير) چونكه عه قل و ژيري مروف ناهييت و دايده پوشيت.

هه روه ها سه رجه م ئوممه تي ئيسلام شيوازي ئه و داپوشينه يان زانيوه و زانايان بويان روونكر دوينه ته وه كه پيويسته سه رپوش سه رجه م سه ر داپوشيت، كه چي ئه و كه سه هاتووه له دواي هه زار و چوار سه د سال شتيكي نوئ و دينيكي تازهمان بو ده هينيت كه هيج به لگه يه كي له سه ر دانه به زيوه له لايه ن خواوه (ما أنزل الله به من سلطان).

٥- وه هه يانه دهلييت: (أنه يجوز زواج المسلمة من الكتابي "نصراني أو يهودي") واته: دروسته ئافره تي مومسلمان ماره بكريت له خاوه ني كتيبه ئاسمانيه كان وه ك

گاور و جوله که، که ئەو وتەیهش پێچەوانەى قورئان و سوننەت و کردەوہى ئوممەتى ئیسلامە بە درێژایى سەدەکانى پێشوو.

٦- وه دەلێن: (أن ختان المرأة ظلم عليها) خەتەنەکردنى ئافرەت سەتەم کردنە لى، ئەم وتەیهش پێچەوانەى ئەو بۆچونەى ئەو دەلێت واجب نییە و ریزلینانە (لیس بواجب بالمكرمة)؟

جا وهكو وتراوه:

ولا يصح فى الأذهان شىء
إذا احتاج النهار إلى دليل

گەر پوژى روناک بلیت کوانى خور؟
ژیریت کار ناکات نەکەم و نەزور!

وصلی الله وبارک علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین
والحمد لله أولاً وآخراً.